

Activiteitenverslag

Sportieve Aanval op de Uitval

Noorderpoort

Inhoud

Inleiding:	3
Het project:.....	4
Projectaanvraag:	4
Het verloop van het project:	5
Time In – Alfa college	6
Wat is Time-In?.....	6
De conclusie uit de pilot bij de opleiding ICT	6
Goed Werknemerschap – Noorderpoort	8
Resultaten:	8
Projectbeschrijving:	8
De producten:.....	11
Conclusies en adviezen:.....	11
Conclusies Sportieve aanval op de uitval	12
Bijlagen:	13

Inleiding:

In dit activiteitenverslag geef ik weer de inhoudelijke verantwoording van de subsidie voor Sportieve Aanval op de Uitval, in het kader van de onderwijsprogrammageden VSV voor de 3 Noordelijke RMC-regio's.

In het tweede hoofdstuk worden de opzet en het verloop van het project beschreven. In de daarop volgende twee hoofdstukken worden de beide succesvolle projecten beschreven; Time In en de Goedwerknemerschapsweek.

Dit verslag eindigt met de belangrijkste conclusies uit het project.

Veel leesplezier.

Ger Plat

Projectleider Sportieve aanval op de Uitval, Noorderpoort

Februari 2013

Het project:

Projectaanvraag:

Aanleiding:

Een belangrijk onderwerp in het MBO- en VMBO-onderwijs is de schooluitval (Voortijdig Schoolverlaten). Het Noorderpoort is penvoerder voor de projecten in het kader van de onderwijsprogrammageden VSV voor de 3 Noordelijke RMC-regio's. In dit programma werken diverse MBO- en VMBO-scholen, gemeenten en instanties uit deze regio's samen aan allerlei projecten waarmee uitval kan worden voorkomen of waarmee het kan worden terug gedrongen.

Landelijk zijn er in 2008 programma's gestart met als doel er voor te zorgen dat *bewegen en sport* weer een structurele plaats krijgt in het aanbod van de opleidingen op alle scholen. Onder de vlag van "Noordersport" doet bijvoorbeeld het Noorderpoort mee. Het doel is dat in 2015 elke Noorderpoort-deelnemer 5% van zijn onderwijs tijd besteed aan bewegen en sport.

Het is belangrijk omdat bewegen en sport een middel is waarmee heel veel doelstelling van het onderwijs gerealiseerd kunnen worden.

In dit project **Sportieve aanval op de uitval** komen beide programma's samen en kunnen elkaar gaan versterken.

Het resultaat van het project:

Aan het eind van de projectperiode is er een website met een verzameling van sportieve activiteiten waarmee schooluitval kan worden voorkomen of waarmee schooluitval kan worden aangepakt. Dit zijn activiteiten die op de deelnemende scholen zijn uitgevoerd. Ze zijn op de website uitgewerkt in een 'draaiboek'. **De website is daarmee een sportief magazijn met activiteiten, die beschikbaar is voor alle scholen in de regio's en is te gebruiken om schooluitval terug te brengen.**

Plan van aanpak voor het project:

Er wordt een werkgroep samengesteld uit vertegenwoordigers van de deelnemende scholen. De werkgroepleden gaan het sportieve magazijn vullen. Ze initiëren en inventariseren sportieve activiteiten op hun eigen school, waarmee schooluitval wordt teruggebracht.

In deze activiteiten maken we een tweedeling:

1. Preventief: Activiteiten die schooluitval voorkomen. Deze activiteiten zorgen er voor dat met behulp van bewegen en sport de school een nog leukere school wordt en het onderwijs op de school nog aantrekkelijker wordt. Op deze wijze wordt uitval voorkomen. Het gaat om het nog meer "Boeien en Binden" van de leerling.

2. Curatief: Op elke school is er een doelgroep met leerlingen die dreigen uit te vallen of uitgevallen zijn. De activiteiten uit dit deel van het sportieve magazijn kunnen worden ingezet om met deze doelgroep aan de slag te gaan.

De werkgroep:

De werkgroep bestaat uit vertegenwoordigers van de deelnemende scholen en een coördinator.

Het verloop van het project:

De werkgroep is gestart met deelnemers van de volgende scholen; Noorderpoort, Alfa-College, Menzo Alting, AOC Terra. Deze laatste twee zijn na de opstartfase afgehaakt.

Uiteindelijk hebben slechts twee scholen een product opgeleverd:

- ✓ het Alfa College – Time In
- ✓ het Noorderpoort – Goed werknemerschap

In de volgende twee hoofdstukken worden de beide projecten beschreven.

Time In – Alfa college

Geen time-out, maar TIME-IN!

Wat is Time-In?

Time-In is een maatwerktraject ontwikkeld vanuit de opleiding Sport en Bewegen van het Alfa-college te Groningen. Het is een traject dat geschikt is voor leerlingen die dreigen uit te vallen omdat zij niet of nauwelijks binding hebben met de opleiding/school/klas waar ze in zitten. Het ontbreken van deze binding uit zich bijvoorbeeld in ongeoorloofde absentie, het niet nakomen van afspraken en het ontbreken van inzet. Time-In richt zich op het herstellen of voor het eerst aangaan van die binding door in een specifieke, afgebakende periode alle beschikbare middelen en begeleiding op vaste momenten in te zetten. Dus geen tijdelijke buitensluiting in de vorm van een time-out, maar een intensieve, tijdelijke omarming in het traject Time-In.

In een periode van 8 tot 10 weken wordt een leerling 1 à 2 uur in de week op vaste momenten extra begeleid aan de hand van vooraf bepaalde doelstellingen. Deze periode staat in het teken van het opdoen van positieve ervaringen op het gebied van schoolse en sociale vaardigheden en het ontwikkelen van een positief zelfbeeld. Dit wordt gedaan middels het inzetten van intensief contact van begeleiders met de leerling, één op één begeleiding in het schoolwerk, leerling aansprekende activiteiten, excursies en huisbezoeken. De inhoud van het traject wordt zoveel mogelijk toegespitst op de behoeften enerzijds en probleemgebieden anderzijds van de leerling. Hierbij is er ruimte voor alles wat er maar speelt in het leven van de leerling; een systeem theoretische benadering kan ten grondslag liggen aan de begeleiding in het traject.

Van belang bij het inzetten van leerling aansprekende activiteiten, is een screening vooraf van de doelgroep en een juiste afstemming van de activiteiten hierop. Omdat Time-In ontwikkeld is bij de opleiding Sport en Bewegen bestaan de leerling aansprekende activiteiten van Time-In in basis uit sportieve dingen. Sport is voor de doelgroep waar Time-In in eerste instantie voor opgezet is bij uitstek een middel dat leerlingen aanspreekt én waardoor competenties vergroot kunnen worden, sociale vaardigheden en zelfvertrouwen gestimuleerd kan worden en zelfs grensverleggende, positieve ervaringen kunnen worden opgedaan.

De begeleiding in Time-In vindt plaats door een orthopedagoog en een vaste begeleider. Deze vaste begeleider is een docent die deel uit maakt van het reguliere onderwijstraject van de leerling, op deze manier wordt een integrale aanpak zo veel mogelijk gestimuleerd. Time-In is een soort bovenstroom op het reguliere onderwijsproces en vindt plaats naast reguliere lessen. Ook de ouders van de leerlingen worden betrokken bij Time-In net als de leerplichtambtenaar of RMC medewerker. Na afloop van de afgesproken periode wordt bekeken of de vooraf gestelde doelstellingen zijn behaald en of de leerling het reguliere schooltraject kan vervolgen.

De conclusie uit de pilot bij de opleiding ICT

De opleiding ICT is de uitdaging aangegaan het maatwerktraject Time-In zoals ontwikkeld vanuit Sport en Bewegen aan te bieden voor een groep geselecteerde leerlingen die dreigden uit te vallen omdat zij niet of nauwelijks binding hadden met de opleiding/school/klas. Het ontbreken van deze binding uitte zich bijvoorbeeld in ongeoorloofde absentie, het niet nakomen van afspraken en het ontbreken van inzet. De pilot Time-In richtte zich op het herstellen of voor het eerst aangaan van die binding door in een specifieke, afgebakende periode alle beschikbare middelen en begeleiding op vaste momenten in te zetten. Concreet betekende dit het inzetten van intensief contact van begeleiders met de leerling en het inzetten van leerling aansprekende sportieve activiteiten.

Doel van de pilot was om te onderzoeken of Time-In zoals ooit bedacht bij Sport en Bewegen voor een sport-minded doelgroep ook als vsvmiddel ingezet kan worden bij een opleiding met een minder sport-minded doelgroep. Concreet is dit onderzocht door te kijken of middels het Time-In traject de sociale binding van de deelnemers met de klas en de opleiding verbeterd is én om te kijken of de betreffende leerlingen na aflopen van het traject nog steeds op de opleiding zitten en/of door willen gaan met de opleiding. Geconstateerd is dat bij 6 van de 8 leerlingen er een kleine of grote verandering heeft plaatsgevonden in de sociale binding van de leerling met school/klas/opleiding. Dit gegeven blijkt uit zowel de gegevens van de leerlingen als van de mentor na aflopen van het traject. Hieruit kan geconcludeerd worden dat de eerste doelstelling van de pilot bij een aantal leerlingen behaald is. Wat betreft de tweede doelstelling, het functioneren van Time-In als vsvmiddel kan op het moment van schrijven een voorlopige conclusie getrokken worden. Vastgesteld kan worden dat van de 8 deelnemers er 2 gaan stoppen, ook met Time-In is het niet gelukt deze leerlingen binnenboord te houden. 6 leerlingen van de pilotgroep gaan door met de opleiding, dit is omgerekend 75%. Om echt iets te kunnen zeggen over het effect van Time-In als zuiver vsvmiddel zou volgend schooljaar op een aantal momenten nog een keer gekeken moeten worden of de betreffende leerlingen nog steeds op de opleiding zitten.

De algehele conclusie aan de hand van de gedane pilot is dat Time-In ingezet kan worden als (vsv)middel bij een opleiding met een minder sport-minded doelgroep. Een aandachtspunt blijft wel om goed te kijken naar sportieve activiteiten die de leerling aanspreekt en die tegelijkertijd ook kunnen bijdragen aan de beoogde doelstellingen. In de pilot stond het vergroten van de sociale binding met school/klas/opleiding centraal. Hiervoor zijn naast de begeleiding sportieve activiteiten uitgekozen die gericht waren op samenwerken en werken in groepsverband. Oftewel op het ontwikkelen van competenties die voor de gekozen doelgroep bij konden dragen aan het ontwikkelen van de sociale binding.

Voor een uitgebreide beschrijving van het project Time In; zie *Bijlage 1: Time In – definitief verslag van de pilot*

Goed Werknemerschap – Noorderpoort

Resultaten:

In de projectaanvraag zijn de volgende resultaten benoemd:

1. De overdraagbare producten:

- ✓ Een intake instrument, dat ingezet kan worden voor de start van de opleiding of bij verwachte uitval.
- ✓ Een beschrijving van de activiteiten waarmee de startbekwaamheid van de deelnemer als werknemer in kaart zijn gebracht.
- ✓ Een beschrijving van de verschillende onderdelen van de week en de succesfactoren die een voorspellende waarde hebben.
- ✓ Een profielbeschrijving en kwaliteitseisen van de begeleiders.
- ✓ Profiel van de groepscoach.
- ✓ Profiel van de activiteiten instructeurs.
- ✓ Eisen van de rapportage.
- ✓ Een organisatiehandboek
- ✓ Vakbekwame trainers van het instrument, die in een train de trainer concept kunnen worden ingezet, zodat de kwaliteit van de begeleiding geborgd is. “
- ✓ Een website voor de communicatie met de uitvoerders van de beweegweek “goed werknemerschap.

2. Deelname:

- Het uitvoeren van 20 Goed Werknemerschsaps-weken voor 240 deelnemers

Projectbeschrijving:

Aanleiding

De trainingsweek is ontwikkeld en ingezet bij de School voor Maatwerk van het Noorderpoort. De school richt zich op leerlingen die nog geen keuze voor een opleiding (bol niveau 1 en 2) hebben kunnen maken. Hiervoor is een experimenteel onderwijs concept ontwikkeld. De school helpt de leerling bij het maken van een keuze door te werken met stage periodes (van 5 weken). De leerling kiest een aantal stages in verschillende sectoren, om zo uit te zoeken voor welke opleiding hij zich wil kwalificeren. Als hij dit helder heeft, dan kan hij zich voor een opleiding in deze sector kwalificeren.

In dit concept neemt stage een centrale plaats in. De trainingsweek Goed Werknemerschap is ontwikkeld om in beeld te brengen of de leerling de werknemerscompetenties bezit die noodzakelijk zijn voor een succesvolle stage.

Doelstelling

Houding en gedrag van stagiaires zijn vaak bepalend voor succes in een stage. “Goed Werknemerschap” gaat over de houding en gedrag. In een korte training worden alle voor MKB ers relevante aspecten van houding en gedrag onder de loep genomen. Daarbij moet u denken aan op tijd komen, afspraken nakomen, flexibiliteit, sociale hygiëne, algehele fitheid e.d.

“Goed Werknemerschap” is daarmee vooral een bewijs dat de stagiaire beschikt over de juiste werkhouding. Daarnaast is het de start van de begeleiding van de leerling op deze aspecten van het werknemerschap.

Werkwijze

De trainingsweek is in samenwerking met Cees Jan Gieskens van Goed Werknemerschap ontwikkeld. Een groep van 12 leerlingen volgt gedurende een hele week een sportief trainingsprogramma. Tijdens deze week worden ze begeleidt en geobserveerd door een speciaal opgeleide coach. Deze coach maakt vervolgens een rapportage van haar observaties. Als de leerlingen de week met goed gevolg doorlopen krijgen ze van MKB-Nederland een certificaat Goed Werknemerschap.

Het Programma:

Dag 1:	Fitheidstest
	Gezamenlijk lunch
	Klimactiviteit
Dag 2:	Fitness
	Gezamenlijke lunch
	Bodybalance
Dag 3	Spinning
	Middag vrij
Dag 4:	Lange afstandswandeling
	Samenwerking
Dag 5:	Evaluatie

Het beoordelingsrapport:

In het rapport worden de resultaten van de leerlingen vastgelegd, voor de volgende 4 domeinen: sociale vaardigheden

- ✓ Motivatie
- ✓ Arbeidsvaardigheden
- ✓ Leerhouding
- ✓ Deelnemers:

We hebben de week uitgevoerd bij de School voor Maatwerk. Daarnaast hebben we de week ook nog uitgevoerd bij een aantal onderwijsprojecten met een vergelijkbare doelgroep.

Opdrachtgevers:

- ✓ School voor Maatwerk
- ✓ Doorstroom-groep Noorderpoort
- ✓ Doorstroom-groep Alfa-college

- ✓ Rebound
- ✓ Project Binnenstad
- ✓ RMC

Georganiseerd weken/aantal deelnemers:

	Week nr	Datum	Opdrachtgever
2011			
1		4 - 8 april	School voor Maatwerk
2	19	9 -12 mei	School voor Maatwerk
3	20	16 - 20 mei	School voor Maatwerk
4	21	23 - 27 mei	Doorstroom-groep Noorderpoort
5	23	6 - 9 juni	School voor Maatwerk
6	25	20 - 23 juni	Doorstroomgroep Alfa College
7	26	27 - 30 juni	Rebound
8	36	5 - 8 sept	School voor Maatwerk
9	37	12 - 15 sept	School voor Maatwerk
10	39	26 - 29 sept	Project Binnstad (Maatwerk)
11	40	3 - 6 okt	School voor Maatwerk
12	41	10 - 13 okt	School voor Maatwerk
13	44	31 okt - 3 nov	Rebound
14	45	7 - 10 nov	Rebound
15	48	28 nov - 1 dec	School voor Maatwerk
2012			
16	5	30 jan. – 2 feb	School voor Maatwerk
17	10	5 – 8 maart	School voor Maatwerk*
18	25	18 – 22 juni	School voor Maatwerk/RMC*
19	26	25 – 29 juni	Rebound
20	27	2 – 6 juli	Rebound

* Goed Werknemerschaps week met Big Five-pilot

Opbrengsten.

De trainingsweek Goed Werknemerschap is 20 keer uitgevoerd. Er hebben meer dan 200 leerlingen aan meegedaan. De stagebedrijven waarderen dat leerlingen met een certificaat op hun stage komen. De mentor/coach van de leerlingen gebruikt de rapportage in de begeleiding in het traject van de leerling op de School voor Maatwerk.

Trainers:

Er zijn twee Noorderpoort-medewerkers als trainer opgeleid. Zij kunnen de week organiseren en de deelnemers als coach gedurende de week begeleiden:

- ✓ Ria Knollema
- ✓ Anita van Woerkom

Cees Jan Gieskens van *Goed Werknemerschap* biedt een trainerscursus aan. De training is bedoeld om de deelnemers op te leiden tot gecertificeerd trainer "Goed Werknemerschap". Indien deze training met goed gevolg wordt doorlopen ontvangt de deelnemer een licentie om de training "Goed Werknemerschap" te mogen uitvoeren. Deze licentie is 1 jaar geldig en dient dan weer verlengd te worden.

Big five for live:

Bij een aantal weken hebben we de Goed Werknemerschaps-week gekoppeld aan een Big five for Life.

De leerlingen hebben een programma gedaan gebaseerd op de Discovery Workshop. Met de leerlingen is het volledige traject van de Big Five for Life behandeld. Ze hebben gewerkt aan het ontdekken van de vijf dingen die ze het liefst zouden willen doen, zien of ervaren; hun Big Five for Life. Ze hebben daarnaast handvatten gekregen om hun Big Five te realiseren. (lees meer op <http://www.bigfiveforlife.nl>)

De producten:

We hebben een informatiemap gemaakt. Met deze map kan iedere school de Goedwerknemerschaps- week voor haar leerlingen organiseren . Zie bijlage 2: *Informatiemap Goed Werknemerschap*

Conclusies en adviezen:

- ✓ de Goedwerknemerschapsweek (GW) is een nuttig assessmentproduct om in beeld te brengen of leerlingen succesvol kunnen zijn op een stage.
- ✓ de GW maakt leerlingen bewust van de essentiële werknemerscompetenties en geeft hen inzicht in hun persoonlijk functioneren op deze aspecten.
- ✓ de GW en de bijbehorende rapportage is een prachtige start van de begeleiding door de mentor of trajectbegeleider van de leerling.
- ✓ met behulp van de informatiemap GoedWerknemerschap kan een team deze week zelf organiseren voor zijn leerlingen
- ✓ de coach/begeleider, die ook de rapportage maakt, is de cruciale speler voor het succes van dit product. Speciale scholing voor deze persoon is dan ook aan te bevelen (zie informatiemap).
- ✓ de GW geeft de leerling een goed beeld van zijn huidige functioneren ('ist'). De aanvulling met de Big Five geeft de leerling ook nog een wenkend perspectief (de Big Five is de 'soll'). Dit maakt het instrument compleet en extra krachtig.

Conclusies Sportieve aanval op de uitval

Het project heeft twee bruikbare instrumenten opgeleverd om met behulp van bewegen en sport een bijdrage te leveren aan het terugdringen of voorkomen van VSV.

Time In blijkt een nuttige methode om leerlingen die dreigen uit te vallen, omdat ze niet of nauwelijks binding hebben met de opleiding/school/klas, binnenboord te houden.

De Goedwerknemerschapweek is een mooi instrument om de leerling te helpen zicht te krijgen op zijn werknemerscompetenties, noodzakelijk om succesvol te kunnen zijn op een stage. Het is tevens een prachtige start van de begeleiding door de mentor of trajectbegeleider.

Beide instrumenten zijn helder beschreven en staan op de hieronder genoemde websites. De producten zijn daarmee beschikbaar voor andere scholen om toe te passen in de sportieve aanval op de uitval.

Bijlagen:

De bijlagen staan op de volgende websites:

- ✓ <http://www.platformbewegenensport.nl/>
- ✓ <http://www.vsvgroningen.nl/>
- ✓ <http://www.aanvalopschooluitval.nl>

Bijlage 1: Time In – definitief verslag van de pilot

Bijlage 2: Informatiemap Goed Werknemerschap